

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vindex Libertatis Ecclesiasticae || Et Martyr || S.
Engelbertvs || Archiepiscopvs Co-||loniensis Princeps ||
Elector, &c.**

Gelenius, Aegidius

Coloniae Agrippinae, 1633

Notatio ad Caput Vigesimum quintum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9728

§. Miles quidam vita funetus.

Wickardus de
Hunefc.

Militem hunc seu virum Nobilem manuscript. vocat
Wickardum ab Hunefo.

§. Monacho ignoto.

In manuscripto dicitur, Monacho ordinis Cisterciensis,
quem ipse non nouit.

Caput Vigesimum quintum.

*De viro Nobili tumore, & dolore pedum duplicitate miraculo li-
berato.*

Nota anti-
quū vsum
in oblatio-
nibus fa-
ciendis.

NOBLIS quidam valde laborabat è pede. Monitus ab Abbatे no-
stro, ut sancto ENGBERTO cereum pedem voueret, fecit sic, &
incuratus est: sed tumor & dolor omnis ab illo pede migravit in alte-
rum. Dicente autem Abbatе, sanctum Episcopum duos velle cereos
habere pedes, ille alterum quoque pedem vouluit, & repente dolor
omnis euanuit.

Notatio ad Caput Vigesimum quintum.

Christia-
nus de
Bergis.

§. Nobilis quidam.

IN manuscriptis vir illē nobilis
Christianus miles de Bergis
appellatur. Fuerat is à ministerio
Martyri nostro. Hinc ea vox in
manuscripto, *Totiens sui in eius ob-
sequio, spero quod misericordiam
quam alijs impedit mihi non nega-
bit. Quin & S. Martyris lateri ad-
hesisse, conijectur ex literis archi-
ui parthenonis ad S. Maximini-
num Coloniæ: quas inter asser-
uatur diploma, quo B. ENGBERTVS
donationem quorundam bonorum vel alicuius
prædij*

prædij in Buckelmund, à Theoderico de Berghusen & Wilhelmo de Mülleheim militibus, huiusq; filiis Alberto & Wilhelm pro animarum suarum salute factam Beatrici Magistræ consanguineæ ipsorum & conuentui ad S. Maximinum cōfirmat anno Christi 1221. testesq; laudat: Godefridum de Ciuile, Baldevvinum Vmberaden, CHRISTIANVM DE BERGE, WINRICVM DE BERGE, Theodericum de Lutzenheim, Wilhelmum de Foro, Hermannum de Mumbersloch, Walterum & Reimatum de Dorne, Conradum Kleingedanck, Richolphum Saphir, Richolphum Perfuse, Ioannem de Lingatzin, Mauritium Aurifabrum, Godescalcum Nigrum, Lambertum de Storheim, qui omnes videntur latera Martyris stipasse.

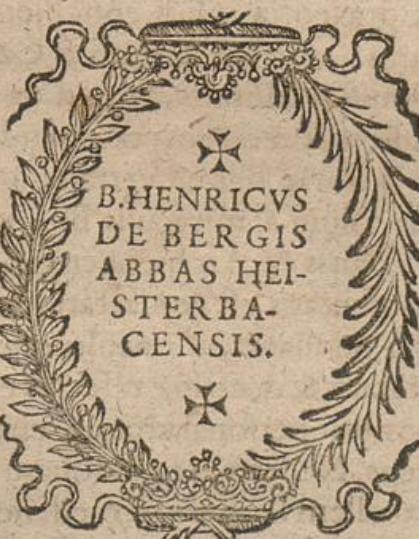
§. Monitus ab Abbe nōstro.

Abbas ille fuit Henricus vir
genere Nobilis, Germanus
Christianide Bergis, ut manu-
script. codex testatur. Ipsum
fuisse Canonicum Bonnensem,
reditibus abundasse, Deoque
inspirante clām suis ad ordi-
nem Cisterciensem adiecis-
simum; à fratribus secundum
carnem retractum, sed nequic-
quam ijs obstantibus tandem
fuga elapsum, & habitu religio-
so induitum esse Cæsarius lib. I.

dial. c. 13. reliquit. In ordine vitam degit laudabilem, Prioris
munia obiuit, Geuardo Abbati circa Annum 1206. vita fun-
cto vnamini planè electione successit, & à Joanne Treuiro-
rum Antistite consecratus est eo tempore, quo Bruno Sei-
nensis Archiepilopus Coloniensis prælio Wassenbergensi *sup. pag. 40.*

Ff 3.

à Phi-

à Philippo Sueuo captiuus abductus fuerat. Idem Henricus, magnus Diuæ Matri cultor apud Cæsarium audit. Vide lib. A 7. dial. c. 40. Eundem Henricum vices Abbatis Clarævallen-
sis in visitatione Frisiæ egisse, ab eiusque instructione Cano-
nicum quendam Cathedralem Traiectensem conuersum,
Pro S. En- prodit idem Scriptor lib. I. c. 18. Adde, pro B. ENGELBERTO
gelberto visitatores. Henricum Abbatem cum Gerardo Monacho Heisterba-
censi Bonnensi quondam Scholastico visitationis munus
obijisse, ut testatur ex Græmatophylacio Vilecensi diploma B.
ENGELBERTI de anno 1219. Cæterum à Menologio Cister-
ciensi ad II. Nouembris, idem ipse Henricus de Berge Beatis
est annumeratus.

Fides hi- Sub huius capitinis finem hæc in manuscripto addun-
storica Cç- tur verba : *huius miraculi ego frater Cæsarius testis sum*, vt suæ
sarij. ex præsentia ipsius concilietur auctoritas narrationi : illo
enim scribebat tempore Cæsarius, quo facile insimulati
potuisset falsitatis, si quid ex vano aut leui aliquo acceptum
indicio, literarum commendasset monumentis. Prima ve-
ro historiæ laus est veritas, quam Cæsarius non in rebus ge-
stis solum & miraculis B. ENGELBERTI, iussu Principis
Electoris & Archiepiscopi Coloniensis Henrici posteritati
consecratis, est consecratus sed in alijs etiam, quos multi fru-
strâ fugillant, miraculorum libris : illos etenim reconditæ
pietatis & doctrinæ refertos existimo, atque archiuis ac tem-
porum personarumque circumstantijs reperto consenta- D
neos. Nec temere quidquam auctor noster vitæ sanctimoniorum
excellens scribere est credendus. Profecto miraculorum dia-
logos in lucem cum emisit, adhuc illi ipsi, quorum actus refe-
rebatur, aut eorum necessarii, vel saltæ rerum gestarū specta-
tores viuebant, qui libros illos, si à vero abiissent, haud permi-
sisset. Nec Deum aduocasset in fidem suæ historiæ, quem ta-
men vir sanctus in præfatione sua his laudat verbis : *Testis est
mibi*

A mihi Dominus, nec unum quidem capitulum in his dialogis me finxisse; quod si aliqua forte aliter sunt gesta, quam à me scripta, magis videtur imputandum esse, à quibus mihi sunt relata.

Caput Vigesimum sextum.

De familiare quodam Ducis Limburgensis, cuius pollex contritus sanatus est.

E ODEM tempore quidam è familia Ducis Limburgensis, pollicem contritum habuit. Venit ergò Coloniam, & cum manum ceream ad sepulchrum martyris obtulisset, curatus est.

Caput Vigesimum septimum.

De incolumente cuidam contracto reddita.

A LIVS in eiusdem Ducis castro natus, miserè contractus fuit. Ei ironice dicere solebant nobiles principis illius: Abi, abi Coloniam ad S. ENGELBERTVM, ut sanet te. Ita illi insultabant martyri propter veteres similitates, quæ Duci eorum cum ENGELBERTO intercesserant.

C Tandem homo abijt Coloniam, & tribus continuis diebus orans a Contracto pud sepulchrum martyris, exauditus est. Cumque domum reuertisset, redditur & eum nobiles illi, atque alij eius regionis homines sanum viderent, incolumentem biennio fœdè contractum nouerant, pudefacti dicebant: Iam tas. teuera cernimus Archiepiscopum ENGELBERTVM sanatum esse.

Notatio ad Caput Vigesimum septimum.

D §. Eiusdem Ducis.

Dux iste Limburgensis erat Walramus, de quo lib. 2. c. 12. p. 167.

§. Castro puta Rodensi.

Sicenim manuscr. codex habet Herzogen-Rode quod Ducis noualia sonat. Oppidum est cum castro, non adeò amplum, sed concinnum & veteri arte cōspicuum,

Hertzogen-Rode.